

Det sikreste sted i Paris

Terror og svigtene besøgster har ikke fået museet for jødisk kunst og historie i Paris til at slække på deres mange aktiviteter. De har som institution den fornemme og enestående mission at repræsentere diversiteten af franske jøder og deres oprindelige kultur. Men det sker under øget sikkerhedsforanstaltninger.

Af Jens Anders Wejsmark Sørensen, Paris

Terroranslagene mod Paris i 2015 og en by i alarmberedskab har haft stor negativ effekt på antallet af besøgende til Museet for Jødisk Kunst og Historie.

'Da jeg jo ikke kan spørge de mennesker, der ikke længere kommer, ved jeg ikke med sikkerhed hvorfor. Men jeg kan gisne om, at de foretrækker at holde ferie mere rolige steder – og at mange har den opfattelse, at et sted forbundet med jødedom er et farligt sted. Det er et paradoks, når vi med vores sikkerhedsforanstaltninger er et af de sikreste steder i Paris, at opholde sig,' siger Paul Salmona. Han har været direktør for museet siden 2013, og påpeger at angreb på jøderne de seneste 30-40 år, konstant har mindet dem om, at de som jødisk institution er et mål for angreb. 'Derfor har vi altid haft et omfattende sikkerhedsapparat, og vi er uden tvivl det sikreste museum i Frankrig. Proceduren, som efter de seneste angreb er yderligere forstærket, har gennem årene været anset som et problem for vores besøgende, men nu ser de fleste det som en fordel,' påpeger han.

Museum for Jødisk Kunst og Historie åbnede i 1998 med økonomisk støtte fra byen Paris og den franske stat, og har til huse i Hôtel de Saint-Aignan, et af Marais-kvarterets smukkeste palæer. Den permanente samling, der blev arvet fra et tidligere privatejet jødisk museum, suppleres med to til tre aktuelle kunstudstillinger hvert år. Museet har endvidere en specialboghandel med mere end 5.000 titler, og et bibliotek med omkring 23.000 titler. Museet tilbyder en række uddannelsesmæssige aktiviteter, der har til formål at indvie deltagerne i de mangfoldige jødiske traditioner, men i lige så høj grad at etablere forbindelse til andre kulturer. I det imponerende underjordiske auditorium med plads til et par hundrede mennesker, afholder museet omkring 100 kulturelle begivenheder hvert år.

'Som museum har vi den fornemme og enestående mission at repræsentere diversiteten af franske jøder og ikke mindst deres oprindelige kultur. Vi opretholder et højt aktivitetsniveau,

for udstillingerne alene er ikke nok, hvis vi skal give et dækkende billede af den jødiske kultur i Frankrig, der med bidrag fra mange forskellige lande er yderst kompleks,' understreger Paul Salmona.

De første jøder kom til Frankrig i den tidlige middelalder, og landet blev hurtigt centralt for jødisk kultur. Tiltagende jødefølgelse gennem middelalderen kulminerede i 1394, da Charles VI med et dekret udviste alle jøder fra Frankrig. Indtil den franske revolution i 1789, var der kun tre små jødiske grupper, der til gengæld var fuldstændig integreret i det franske samfund.

'I 1807 gjorde Napoleon judaisme til en officiel religion på linje med katolicisme og protestantisme, og indtil slutningen af det 19. århundrede var Frankrig et af de få lande, hvor jøderne deltog aktivt på lige fod med alle andre i samtlige lag af samfundet. Det gav sig især udtryk i det franske militær, hvor jøderne spillede en vigtig rolle,' fortæller Paul Salmona. Det ændrede sig dog med Dreyfus-æffæren i 1894, hvor den franske officer Alfred Dreyfus, som var af jødisk herkomst, blev arresteret og dømt for spionage, hvad der viste sig at være et justitsmord.

Selvom antisemitisme aftog efter Første Verdenskrig, hvor også jøderne havde kæmpet heroisk for et frit Frankrig, fik blandt andet et stigende antal jødiske flygtninge i begyndelse af 30'erne endnu engang antisemitismen til at blomstre.

'Når du ser nazisternes jødedekreter efter deres besættelse af Frankrig i 1940, er der en formidable liste over forbudte professioner for jøder. Listen, der er maskinskrevet, har en mængde håndskrevne tilføjelser fra Philippe Petain, statschef for Vichystyret. Vi ved naturligvis i dag, at det franske politi og de franske myndigheder arrangerede jødefølgelserne for nazisterne, og at de ofte gav langt mere end forventet. Heldigvis reddede den franske befolkning 75 procent af jøderne. Med det relative store antal jøder i Frankrig, var der dog stadigvæk omkring 75.000, der blev myrdet i nazisternes koncentrationslejre,' påpeger Paul Salmona.

Musée d'art et d'histoire du Judaïsme: Hôtel de Saint-Aignan · 71, rue du Temple · 75003 Paris · www.mahj.org

Normale åbningstider: Mandag til fredag fra 11.00 til 18.00 · Søndag fra 10.00 til 18.00.

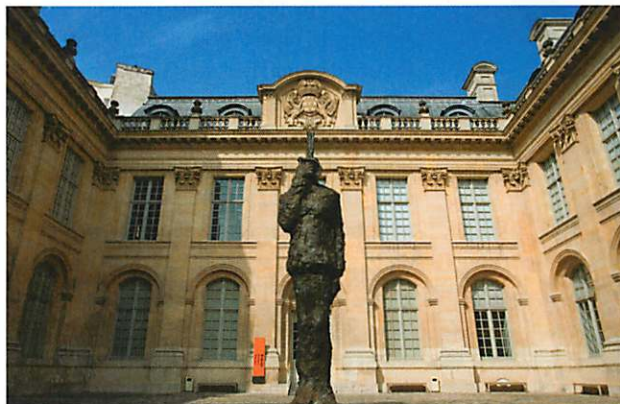
Billetpriser: Museum: 6,80/4,50 € · Aktuelle udstillinger: 7,00/4,50 € – 5,50/4,00 € · Museum + aktuelle udstillinger: 9,50/6,50 € – 8,50/6,00 €. Fri adgang til boghandlen.

▲ Det omfattende sikkerhedsapparat har gennem årene været anset som et problem for vores besøgende, men nu ser de fleste det som en fordel, siger Paul Salmona, der siden 2013 har været direktør på museet for jødisk kunst og historie i Paris. Foto: Paul Allain.

Et af museets flotte og moderne udstillingslokaler. Foto: Sylvain Sonnet.

◀ Museet har til huse i Hôtel de Saint-Aignan, et af Marais kvarterets smukkeste palæer. Foto: Sylvain Sonnet.

Paul Salmona blev født i Paris i 1955, og selvom han som ung havde mange jødiske venner, mindes han ikke, at de nogensinde diskuterede jødedom. Seksdageskrigen, som fandt sted da han var 12 år, gjorde dog en forskel, fordi mange franske jøder følte, at de blev nødt til at tage stilling til fordel for Israel. 'Jeg er naturligvis godt klar over, at der er antisemitisme i det franske samfund, og at den er tiltagende. Men bortset fra en enkelt kollega, da jeg arbejder på Louvre, har jeg i mit 60 årige liv ikke personligt været udsat for noget ubehageligt som jøde.'

Der bor i dag 600.000 jøder i Frankrig, heraf knap halvdelen i Paris og dens forstæder. Det er flere end i noget som helst andet europæisk land og i nogen som helst anden europæisk by. Paul Salmona mener ikke, at det giver mening at betegne befolkningsgruppen som ét samfund, da der er et utal af forskellige måder at være jøde på i dagens Frankrig. Desuden er kun omkring fem til ti procent organiseret.

'Jeg ved ikke, om jeg er den rette til at forudsige jødernes fremtid i Frankrig, men tallene taler deres eget tydelige sprog. Sidste år immigrerede omkring 7.000 jøder til Israel, og en hel del til Storbritannien, USA og Canada – og det er en kraftig

stigning. Og selvom det stadigvæk kun er en meget lille del af den samlede befolkningsgruppe, er det jo en indikation af, hvor det går hen,' siger Paul Salmona. Han forstår godt, hvorfor franske jøder immigrerer til Israel, men personligt ville han ikke nødvendigvis føle sig mere sikker der end i Frankrig.

'Marie le Pen og den politiske højrefløj i Frankrig giver langt større grund til at immigrere end truslen fra terrorister,' siger han. På trods af de voldsomme begivenheder i Paris og det øgede trusselsbillede, håber Paul Salmona, at museet med interessante udstillinger og deres andre aktiviteter fremover vil modtage mange besøgende i det flotte palæ i hjertet af Paris, og at alle vil føle det rart og sikkert.

Jens Anders Wejsmark Sørensen

er dansk journalist med base i Amsterdam. Herfra dækker han Benelux, Nato, EU, Sydafrika og dele af det øvrige Vesteuropa for trykte danske medier og Danmarks Radio.